

T-A - 10. aug. 93

Steinen på Stiklestad

Det er typisk. Når det blir foreslått å grave opp den sprengte solkorssteinen, så er det for å fortsette å intensivere den halvthundre-årige hetsen mot NS-medlemmer og front-kjempere. Det er helt i tråd med Stortings-presidentens aksjon nylig, for å forhindre en enkel minnestein i Nord-Karelen over de mange nordmenn som falt der for femti år siden.

Skal norsk ungdom også i det neste halve århundre læres opp til å hate? Nei, la da heller steinen ligge der den er, som et minne om norsk «storsinn».

John Sandstad, Steinkjer.

TA - 17. 8. 93.

Mer solkors

I avisa nylig står to innlegg å lese om det ømtålelige emne som den tidligere odelstingspresidenten, formodentlig en smule ubetenkt, kastet inn på arenaen. Bjørkens indignasjon er det lett å forstå, bare med det unntak at også han later til å være uvitende om at solkorset er et eldgammelt nordisk symbol. Men jeg er selvfølgelig helt enig med ham i det helt komiske i eventuelt å «gjenreise» den istykkersprengte nazistiske steinen, slik fru Gjerv anmodet om. Og jeg er også viss på at det aldri vil bli gjort, – og i tilfelle vil den omgående lide samme skjebne som i 1945.

Til John Sandstad har jeg bare dette å si: La oss som satte livet inn i kampen mot slakternasjonen, og aldri visste om vi ville leve i det neste minutt eller sekund, få ha vårt hat i fred! Eller mener han at vi skal skrive til Kohl og be om forlatelse? Skuffelsene har vært enorme nok. Først USAs omfavnelse av restene av et Hitler-tiljubende folk i en panisk angst for alt som hadde en snev av sosial omsorg på sitt program, deretter den såkalte Marshall-«hjelpen», som egentlig var en kapitalpolitisk investering, og som i løpet av bare få år gjorde taperen av annen verdenskrig til den egentlige vinneren, en krig som hadde kostet millioner av soldaters og sivilisters liv. Så opptak av et fremdeles nazi-ideologisk folk som medlem i NATO. Ingen dårlig belønning og takk for planlagt nedslakting av millioner og millioner av uskyldige mennesker over hele Europa, unntatt Sverige og Sveits, et blodbad mot hvilket selv Ali Kahns og Attilas blir bare skrubbsår.

Og at vi skulle glemme, og tilgi, var det vel egentlig fru Gjerv mente da hun med begær grep denne steinen og kastet den. Gjemme kan vi, men aldri glemme! Tilgi

skal jeg være klok nok til å gå i en sirkel utenom. Vet fru Gjerv og John Sandstad at hver eneste nazist fra krigen og før krigen er fullblods nazister den dag i dag? Men om kort tid er den siste av både dem og oss døde, og da skal norsk ungdom slippe å bli «lært opp til å hate», en virksomhet som jeg er brennsikker på at ikke en eneste frihetskjemper har bedrevet. Med et blikk på kriminalstatistikken har jeg for øvrig inntrykk av at hat er blitt «dagligvare» hos vår ungdom.

Oscar Elveland, Stjørdal

Marshall-hjelpens hensikt

Jeg deler ditt syn på Marshall-hjelpen. Hensikten med den var først og fremst å skaffe lydige forposter mot den andre supermakten. Til dette var også tyskerne gode nok, riktignok etter at amerikanerne hadde utryddet noen hundre tusen tyske krigsfanger.

USA har ikke for vane å spørre etter demokrati eller rettferdighet når de avgjør hvilke regimer de skal støtte, og hvem de skal bekjempe, med militærmakt eller undergrunnsvirksomhet. Chile, Cuba, Nicaragua, Tyrkia, Saudi-Arabia og Korea er noen stikkord. Iraks okkupasjon av Kuwait var verken verre eller bedre enn de amerikanske aksjonene mot Grenada og Panama. Men Kuwait har olje, i likhet med Somalia, der amerikanske oljeselskaper kontrollerer tre fjerdedeler av landets oljerikdommer. Men det er ingen olje og profitt i Kurdistan og Bosnia.

Men til det opprinnelige tema: du skriver om «oss som satte livet inn i kampen mot slakternasjonen, og aldri visste om vi ville leve i det neste minutt eller sekund –». I de ordene kjente jeg meg igjen. Stalins Sovjet slaktet som kjent langt flere enn Hitlers Tyskland, ikke minst av sine egne. Det var mot Stalins armeer vi sloss, det var der våre kamerater falt. Likevel var, og er, hat en lite fremtredende følelse hos frontkjemperne. Min erfaring er at frontsoldater fra andre verdenskrig vanligvis ikke har noe problem med å møte sine tidligere motstandere med respekt og kameratskap. Om enkelte etter femti år fremdeles føler behov for å hate, må de selvsagt ha lov til det. Det som gjør meg betenkt, er at massemediene, politikerne og skoleverket stadig lærer nye generasjoner å hate. Hat er nedbrytende, vi trenger det ikke.

John Sandstad

Debatte i "Trønder-Avisa",
Steinkjer